

2208

AHS
Víz-menetrend
az ezredfordulóig

Borsod szomjas vidék

A múlt év decemberéig 135 borsodi település kapcsolódott be a részleges vagy teljes vezetékes ivóvízellátásba. Ez azt jelenti, hogy a megye lakosságának 67 százaléka él vezetékes vízzel ellátott területen. Csakhogy Borsodnak 349 települése van, s egy korábbi felmérés alapján megállapítható, hogy mintegy 150 községben „közegészségügyileg” kifogásolható az inivaló. Ezért is hozott olyan határozatot legutóbbi ülésén a megyei tanács, hogy tíz éven belül vezetékes vagy közkútal, a megye minden községének ellátását meg kell oldani.

A vízügy az egyik központi fejlesztési kérdéssé vált az utóbbi években. Sok energia, sok pénz, sok társadalmi munka gyarapította a vezetékek hosszát. Ahol gyors orvoslásra volt szükség (a veszélyeztetett településekről van szó), ott 1982-től fóliába csomagolt vízzel látják el az egy éven aluli csecsemőket. Ez az állapot természetesen csak átmenetinek fogható fel. Nemcsak a meglehetősen tetemes költségek miatt, hanem a körön kívül szoruló nagy száma miatt is.

A megyei tanács elé terjesztett program az ezredfordulóig tekint. Csak egyetlen gondolat a **Báthori Gábor** osztályvezető főmérnök által írt bevezetőből: „Rendkívüli társadalmi igény jelentkezik a települések vízellátásának megoldására. Az utóbbi évek — a községek népességnemtartó képességének javítására irányuló — településfejlesztési politikája csak kiemeli ennek fontosságát.” És szomjas város Miskolc is, Ózd is, Kazincbarcika is. Nyár nem múlik el, hogy ne fenyegetne a vízkorlátozás veszélye.

(Folytatás a 3. oldalon)

Szeszélyesek a források

Víz nélkül nem megy...

(Folytatás az 1. oldalról)

Miskolcon egy lakos átlagosan és naponta négyszáz liter vizet fogyaszt. A város napi átlagos felhasználása tavaly 105 ezer köbméter volt, a csúcs 130 ezer köbméter. Csakhogy a víznyerőhelyek nemigen alkalmazkodnak az igényekhez, a takarékoság nem vált általános gyakorlattá, s ehhez járul még, hogy az úgynevezett hálózati veszteség mintegy húsz százalékra tehető.

Az ezredforduló miskolci prognózisa 180 ezer köbméter napi fogyasztással és 210 ezer köbméteres csúccsal számol, feltéve, ha az ipari ivóvízhasználat nem nő, s a hálózati veszteség 7-8 százalékra csökken. Ellenkező esetben a maximum 230 ezer köbméterre tehető.

A miskolci vízművek háromnegyed százados történetének első ötven évében nem volt vízhiány, annak ellenére, hogy az időjárás gyakran változott. A Miskolcon 1974-ben először bevezetett II. fű vízkorlátozást így kommentálta a vállalat műszaki és beruházási osztályvezetője: „... A XX. század utolsó harmadában nem éppen szerencsés dolog egy alapvető szolgáltatás hiányosságait túllünk független, külső körülményekkel, a természeti erő szeszélyeivel és fejlődési rendellenességekkel magyarázni.” A „Borsodi Műszaki és Ipargazdasági Élet” című folyóirat hét évvel ezelőtti közleménye szerint: „vízhiány van, s vízhiány lesz a jövőben is, mert azzal, hogy nullára tervezzük, magunk tervezzük és hozzuk létre a vízhiányt.”

Aki előretekin, annak tanulnia kell a múltból. Az utóbbi húsz év miskolci jóvendőléseit — vízügyben is — tetézte a gyakorlat. Utólag persze, könnyű okosnak lenni. De nemcsak hogy nem



* Folyamatos a minőségellenőrzés.

lehet, nem is szabad kétszer ugyanabba a folyóba, illetve pocsolyába lépni.

Talán a Tisza

Miskolcra szoltunk, de annak tudatában, hogy egy jól működő vízügyi apparátusnak figyelmen kívül kell hagynia a közigazgatási határokat. Miskolc is több húrton játszik. Sajócecs és Alsószolca tíz-tizezer köbmétert ad naponta, Sajólad-Böcs 20-at, a gesztelyi vízmű 30 ezer köbmétert. A bükki karszforrások napi 90 ezer köbméterre is képesek, de megeshet, s éppen a kritikus helyzetekben, hogy már a város ellátását is veszélyeztető minimum a maximumnak csak egyharmada.

A jövő igényeit figyelembe véve, egyetlen lehetőség kínálkozik: a Tisza. Ezzel kapcsolatban írja a távlati terv: „A tervezett Tisza menti nagytérségi mű vízbázisa a Tisza jobb partján, Taktaköz és a Sajó-torkolat közötti szakaszon helyezkedik el. A vízművet ugyanitt, Tiszadob magasságában alakítanak ki. ... Erről a területről naponta 120-150 ezer köbméter víztömeg termelhető ki... A tényleges kivitelezést a VII. ötéves terv során kell elindítani.”

A nagyobb összefüggések már a környezetvédelemre is figyelmeztetnek. Arról van szó, hogy Borsod másodper-

cenkénti hetven köbméteres vízigényének a készletek a felét sem elégítik ki. Azaz, a fogyasztók egymás után veszik ki, s használják fel a folyók vizét. Nem mindegy, hogy mi kerül vissza!

Sokba kerül

Borsodban rengeteget áldoztak a folyók védelmére, de a Sajó még mindig az ország legszennyezettebb folyója, az egyébként kiváló minőségű Bodvát a műtrágya rontja, s finoman fogalmazva, nem javul a Tisza, a Bodrog és a hajdan tiszta Hernád állapota sem.

A víz, akár védjük, akár védekezünk ellene, akár bevezetjük, akár elvezetjük: sokba kerül. A népgazdaság költségvetésének öt százaléka fejleszti a vízgazdálkodást. Sok ez, de nem elég. Am több pénzt szakítani még az igények sarkantyúzza felismerés sem tud. A megye távlati tervében olvasható: „A lakosság jó ivóvízzel való ellátása, valamint a szennyvízcsatornázás és -tisztítás megoldása alapvető életszínvonal-politikai célkitűzés, amely a falu és a város közötti különbség eltérhető mértékre való csökkentésének eszköze, s mint ilyen, rendkívül jelentős tudatformáló gazdaságpolitikai eszköz.”

(brackó)